Groene Hart
Bestuurlijk Platform

Introductie NOVEX-gebied Groene Hart.

Dit overdrachtsdocument biedt een korte introductie voor nieuwe raadsleden en bestuurders van gemeenten in het Groene Hart. Met daarin een overzicht van de belangrijkste opgaven van NOVEX Groene Hart, de werkwijzen en de relevante documenten die van toepassing zijn.

Juni 2026

1. NOVEX Groene Hart

In 2019 is het Groene Hart aangewezen als NOVI/NOVEX[1] gebied. De Groene Hart samenwerking geeft uitvoering aan het NOVEX-programma van het ministerie van VRO. Een NOVEX-gebied wordt gekenmerkt door grote en gestapelde ruimtelijke opgaven wat vraagt om gezamenlijke regie van het Rijk en de regio. Het Groene Hart heeft steden en kernen maar kenmerkt zich qua oppervlakte, landschap en de water- en (veen)bodemopgaven als landelijk gebied. Daarom is dit NOVEX-gebied ingedeeld in het cluster Landelijk gebied waarvan LVVN het trekkende departement is.

In 2024 hebben de gezamenlijke partijen het Ontwikkelperspectief Groene Hart 2050 vastgesteld. Dit Ontwikkelperspectief Groene Hart 2050 bestaat uit 13 ontwikkelprincipes die richting geven aan alle ruimtelijk opgaven in het Groene Hart. Om hier concreet uitvoering aan te geven is dit vervolgens uitgewerkt tot een Realisatieagenda en een Regionale Investeringsagenda (RIA).

Deze Regionale Investeringsagenda is begin 2026 vastgesteld en bevat 21 sleutelprojecten verspreid over het Groene Hart. Deze sleutelopgaven zijn bottom-up initiatieven, hebben een bovenlokale impact, vragen om samenwerking van meerdere partijen om tot uitvoering te komen en bevatten vaak een transitie of innovatie element om van te leren.

Informatie

- Ontwikkelperspectief Groene Hart 2050
- 21 sleutelprojecten
- Realisatieagenda
- Regionale Investeringsagenda

[1] NOVI: Nationale Omgevingsvisie | NOVEX: Nationale Omgevingsvisie Executie (uitvoering)

2. De Groene Hart samenwerking.

Het Groene Hart kent een lange samenwerking tussen overheden. In 2022 is de samenwerking opnieuw bekrachtigt met de Bestuursovereenkomst Groene Hart. Vijf ministeries (het Rijk), de drie Groene Hart provincies, de vijf waterschappen en de nagenoeg alle 39 gemeenten (deels) in het Groene Hart ondertekenden deze bestuursovereenkomst Groene Hart.

In figuur 1 is de begrenzing van het gebied afgebeeld. De gemaakte afspraken in de Bestuursovereenkomst gaan over de ruimtelijke opgaven in het Groene Hart en de wijze waarop de partijen samen willen werken aan de ruimtelijke opgaven. De richting is vervolgens beschreven in de gezamenlijke Toekomstperspectief Groene Hart 2050. Met projecten, onderzoek, nieuwe vormen van samenwerken, agenderen en financieren wordt hier concreet aan gewerkt.

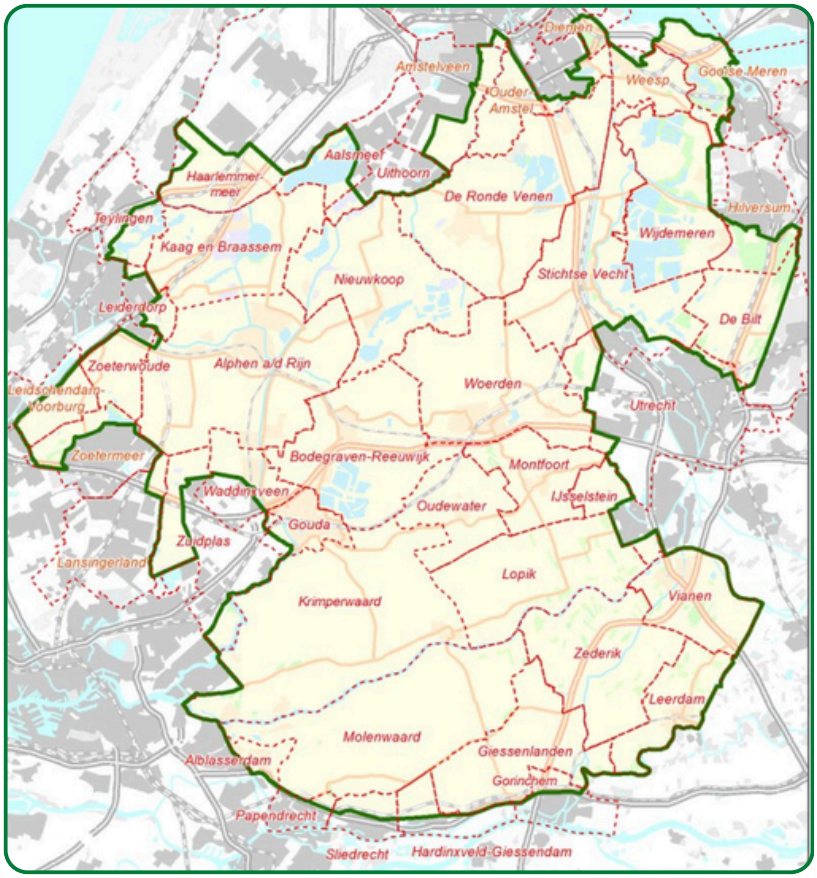

Figuur 1 Contour NOVEX Groene Hart

Informatie

- Bestuursovereenkomst Groene Hart
- Toekomstperspectief Groene Hart 20250

Het Bestuurlijk Platform Groene Hart.

De partijen zijn vertegenwoordigd in het Bestuurlijk Platform Groene Hart.
Het Bestuurlijk Platform Groene Hart zet zich in voor de toekomst van het Groene Hart als geheel. Het Bestuurlijk Platform Groene Hart is een voorportaal voor besluitvorming. Het gebied als geheel staat centraal en het streven is eenduidig beleid te voeren, over de eigen beheergrenzen heen daar waar dat kan en behulpzaam is voor ondernemers en inwoners. Met ruimte en aandacht voor diversiteit: het Groene Hart is divers in landschap en cultuur.

In het Bestuurlijk Platform Groene Hart hebben 14 leden zitting. Dit zijn twee directeuren-generaal vanuit de ministeries LVVN en VRO, drie gedeputeerden vanuit de provincies Zuid-Holland, Utrecht en Noord-Holland, twee waterschapsbestuurders en vertegenwoordigers vanuit de vijf gemeentelijke regio's in het Groene Hart.

Deze regio'szijn Midden-Holland, Holland-Rijnland, Noord-Hollands, Utrecht-West en De Waarden. Elke regio wordt gevraagd om één bestuurder (wethouder of burgemeester) af te vaardigen in het Bestuurlijk Platform Groene Hart. Zowel bestuurlijk als ambtelijk vinden voorafgaand aan vergaderingen regiobijeenkomst plaats voor een gezamenlijke regio-inbreng. Daarnaast hebben de burgemeester uit het netwerk Alphen aan den Rijn, Gouda, Woerden (AGV) en de voorzitter van de Maatschappelijke klankbordgroep zitting.

Het Bestuurlijk Platform komt minstens vier keer x per jaar bij elkaar en er is een jaarlijks Groene Hart evenement rond de zomer.

Informatie

- Bestuurlijk Platform Groene Hart
- Vijf gemeentelijke regio's in het Groene Hart.

Het Coördinatiebureau.

Het Coördinatiebureau is de uitvoeringsorganisatie van het Bestuurlijk Platform Groene Hart en bevordert de samenwerking binnen het Groene Hart. Het verbindt de vier overheidslagen en maatschappelijke organisaties, ontwikkelt kennis en producten voor het NOVEX-programma en draagt via sleutelprojecten bij aan resultaten voor ondernemers, inwoners en het landschap. De programmadirecteur is tevens secretaris van het Bestuurlijk Platform. De drie provincies en het Rijk zijn opdrachtgever en financier; afspraken over de verantwoording zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

De Adviesgroep.

De Adviesgroep Groene Hart zorgt voor de ambtelijke voorbereiding van de Bestuurlijk Platform bijeenkomsten en voor de doorwerking van genomen besluiten. Deelnemers vormen de ambtelijke afspiegeling van het Bestuurlijk Platform

De Maatschappelijke klankbordgroep.

Het Bestuurlijk Platform Groene Hart heeft een Maatschappelijke klankbordgroep ingesteld, deze wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter. Deze klankbordgroep geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het Bestuurlijk Platform over allerlei zaken die op maatschappelijk gebied spelen.

Informatie

- Coördinatiebureau

Werkgroepen.

Er is meer nodig dan concrete sleutelprojecten in het hier en nu om tot andere keuzes te komen. Daarom werkt het Bestuurlijk Platform aanvullend met vijf thematische werkgroepen:

- Werkgroep Laagveen, polders en droogmakerijen (inzet op veendossier, water-en (veen)bodemvraagstukken)
- Werkgroep Vitaliteit en Leefbaarheid (inzet op gemeenschapskracht en ruimtelijke vraagstukken in relatie tot leefbaarheid zoals kleine kernen)
- Werkgroep Verdienvermogen van het Groene Hart (inzet op landbouw en circulaire economie)
- Werkgroep Gebiedsaanbod Groene Hart stikstofreductie (uitwerking geven aan de Taskforce Landbouw, Stikstof en Natuur)
- Werkgroep Recreatie en Toerisme (inzet uitvoering Agenda Recreatie Groene Hart 2035)

Elke werkgroep kent een vertegenwoordiging van de vier overheidslagen en heeft een bestuurlijk kopgroep waarin bestuurders vanuit de vier overheidslagen participeren.

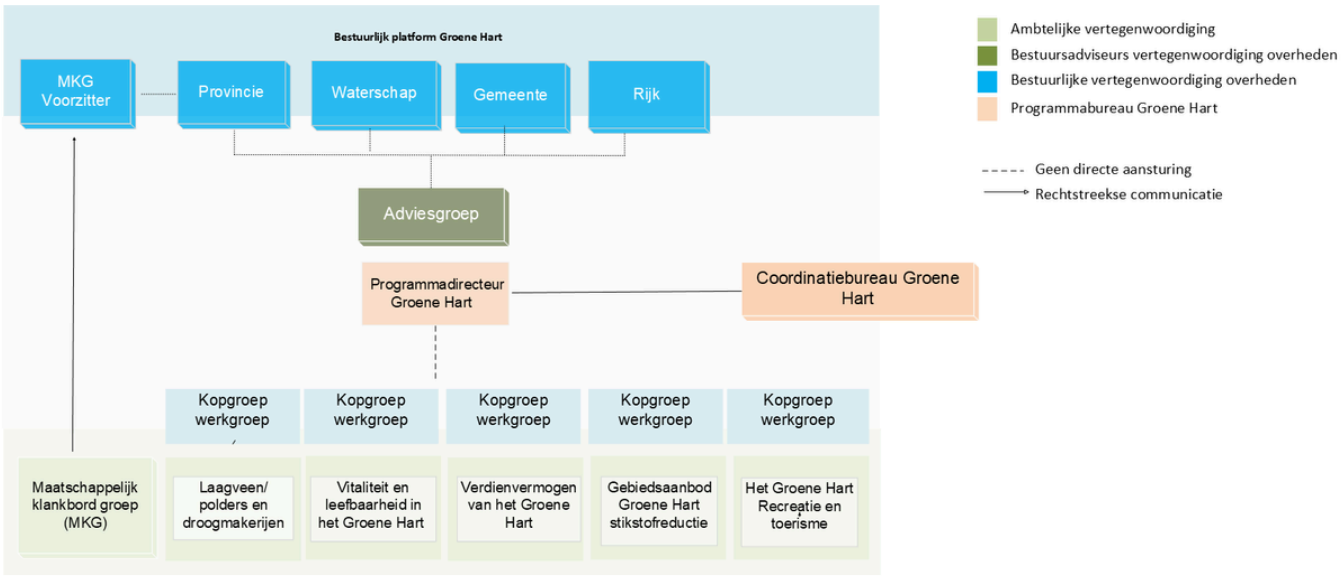

3. Voor algemeen besturen.

Voor algemeen besturen zoals een gemeenteraad zijn er voordelen te halen bij deze regionale samenwerking. Het genereert meer slagkracht bij grote maatschappelijke opgaven en levert de (met name kleinere) gemeenten aanvullende kwaliteit en capaciteit bij uitvoering op.

Samenwerking binnen projecten kan schaalvoordeel opleveren door samen kennis en capaciteit in te kopen en daarnaast biedt deze samenwerking een krachtige lobby voor beleidsverandering, samen optrekken als één overheid en benodigde middelen om complexe transities te financieren.

Voor meer informatie.

Verwijzen wij u naar de website van het Bestuurlijk Platform Groene Hart: www.bestuurlijkplatformgroenhart.nl

Ook kunt u contact met ons opnemen via de mail: cb@bestuurlijkplatformgroenehart.nl of via telefoonnummer: 06 52769758.

Mocht u op de hoogte willen blijven van alle ontwikkelingen, dan kunt u zich via onze website inschrijven op de Nieuwsbrief .
Deze verschijnt vier keer per jaar.